

BESZÁMOLÓ

**A LISZT FERENC ZENEMŰVÉSZETI EGYETEM
számára elvégzett állományvédelmi munkáról**

**Patrica és Matrica Bt.
1114 Budapest,
Bartók Béla út 39.**

BEVEZETÉS

Az állományvédelmi munkálatok folyamán kezelt dokumentumok listája:

A Központi Könyvtár anyagából:

1. **Z 6722** Langer V. szerk.: Petőfi Album É-Z, Bp.: Rózsavölgyi, 1898. 123 p.
2. **Z 6952** Hubay: Morceau de concert, Op. 20. Vlc-Z (szólam nélkül), [Breslau]: [Hainauer], [1884]. 24 p.
3. **Z 6970** Hubay J.: Vor ihrem Bild, Op. 38. No.1. Vla-Z, Leipzig: Junne, Bruxelles: Schott, [1892] 8 p.
4. **Z 7285/ 3,4,5** Hubay J.: Fünf Lieder mit Begl. des Pianoforte. Op. 8. (Ausg. f. hohe Stimme), Breslau: Hainauer, [s.a.]. 6 + 8 + 6 p.
5. **Z 7286/1,2,4,5** Hubay J.: Fünf Petőfi Lieder. Op. 31. É-Z (No. 1,2,5. f. hohe Stimme, No. 4. f. tiefe Stimme.), Breslau: Hainauer, [s.a.]. 8 + 6 + 8 + 6 p.
6. **Z 7076** Stradal, Aug.: Zwei Gedichte, É-Z. Leipzig: Schuberth, [s.a.]. 12 p.
7. **Z 7085** Pachelbel, J.: Ciaconna. Bearb. f. Klavier A. Stradal. Leipzig: Schuberth, 12 p.
8. **Z 45379** Dohnányi: A vajda tornya. É-Zkv, Bp.: Rózsavölgyi, 1925. 232 p.
9. **Z 9369** König P.: Quintett Part-Sz/Kam. Bp.: Rózsavölgyi. 83 + 16 + 16 + 16 + 14 p.

A Kutatókönyvtár anyagából:

1. **MsMus 5** Szendy Árpád: Cadenza Beethoven: G-dur zongoraversenyéhez. 5 fólió
2. **MsMus 22** Herzfeld Viktor: Ó francia táncdal 4 szólamú vegyeskarra. 2 fólió
3. **MsMus 128** Huber Károly: Grand Duó zongorára és hegedűre. Átirat Erkel F. Báthory Mária című operájából. 34 fólió
4. **MsMus 653** Hubay Jenő: Gebet für eine Sopranstimme mit Orchesterbegleitung. 8 fólió
5. **MsMus 661** Koessler, Hans: Streichquartett, g-moll. 23 fólió
6. **RZ 5030** Leon von, Gottlieb Sechs Lieder für das Klavier und die Harfe.. Erste Abtheilung. Wien: Kurzbek, 1783. 13 p.
7. **RZ 5337** Deák Bárdos György: Szent Imre mise, vegyeskarra és orgonára. Bp.: Magyar Kórus, 1937. 16 p.
8. **RK 111** Courvoisier, Karl: Die Violin-Technik. Köln: Tonger, 1878. VIII, 114 p.
9. **RK 935** Poldini Ede: Der Vagabund und die Princessin. /Csavargó és királylány. Opera 1 felvonásban. Libretto. Szövegét írta Seligmann A. J. Magyarra ford. Várady Sándor. Bp.: Müller, 1903. 22 p.
10. **LGY(Z) 637** Liszt F.: Frühlingsnacht. Lied von R.Schumann für Pianoforte. Első kiadás. Leipzig: Heinze, [ca. 1872]. 9 p.
11. **LGY(Z) 648** Liszt F.: Légendes pour piano - No.2.: St. François de Paule marchant sur les flots. Arr. pour orgue. / Transcription pour orgue. Paris: Leduc, 1937. 15 p. (Gergely Ferenc bejegyzéseivel.)

A DOKUMENTUMOK RESTAURÁLÁS ELŐTTI ÁLLAPOTA

A dokumentumok leírása:

Vegyes formátumú dokumentumanyag. Részben kemény táblás, bekötött tételek, részben bekötetlen, puha fedelű kották.

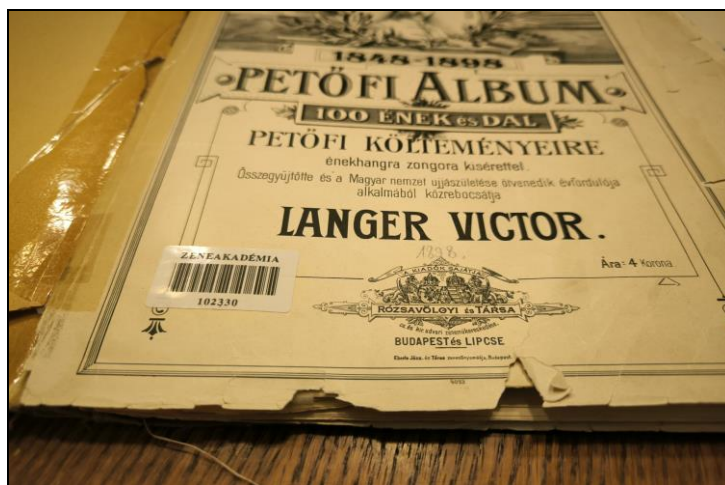
Állapot leírás:

A kották anyaga különböző mértékben savasnak bizonyult, lapjaik besárgultak, törékennyé váltak. A lapszélek sok esetben töredeztettek, hiányosak voltak. Több példány szétesett, megsérült, ezeket cellux-típusú, öntapadós, illetve enyves ragasztószalaggal erősítették meg. A törékeny lapok a ragasztások mentén újból elszakadtak-eltörtek, a ragasztószalagok erős, besötétedett foltokat okoztak a papírok felületén.

Néhány kottafüzet vastagabb papírból készült, kiadói borítóval rendelkezett. Ezek a borítólapok még törékenyebbek és sérültebbek voltak, mint a belső lapok.

Több példány keménytáblás egészvászon kötést kapott.

A kották állapotukból következően állandó további sérüléseknek voltak kitéve, ezért konzerválásuk rendkívül sürgős volt.

Az elvégzett munkálatok:

-száraz tisztítás:

A lapokat mikroszálas kendőkkel töröltük át, majd radírporos átdörzsöléssel tisztítottuk tovább.

- savtalanítás:

A dokumentumokat Bookkeeper készülék segítségével, bepermetezéssel savtalanítottuk.

A Bookkeeper eljárás során savtalanító szerként alkalmazott magnézium-oxid egy mikronnál kisebb szilárd szemcsék formájában kerül a papírra és az oldószer segítségével az irat belsejébe. A szállító folyadék teljesen diffundál, és nincs hatással sem a dokumentumok anyagaira, sem a környezetre vagy az emberre. A szilárd magnézium-oxid egy része a papír víztartalmában feloldódik, és a papírban keletkezett savak közömbösítésére alkalmas magnézium-hidroxid keletkezik belőle majd a levegő szén-dioxid tartalmával egyesülve magnézium karbonáttá alakul.

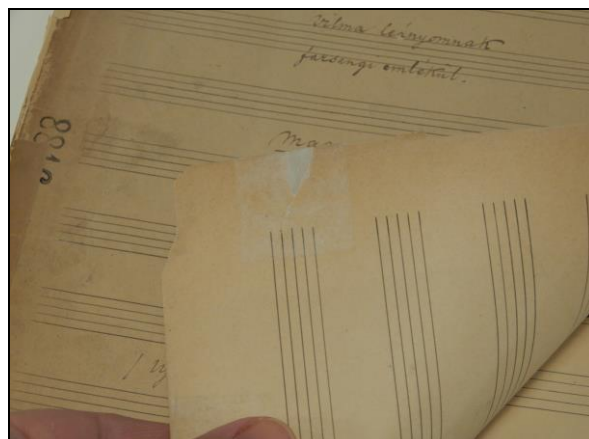
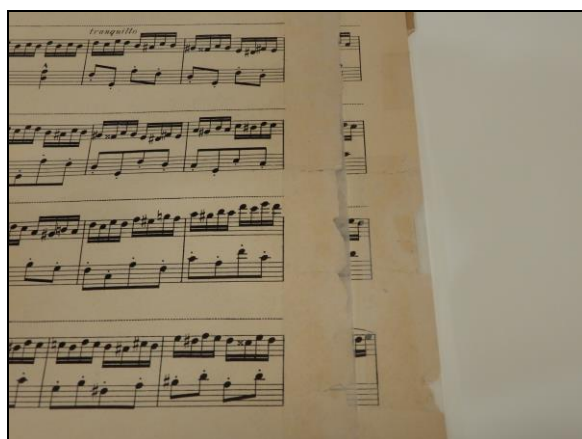
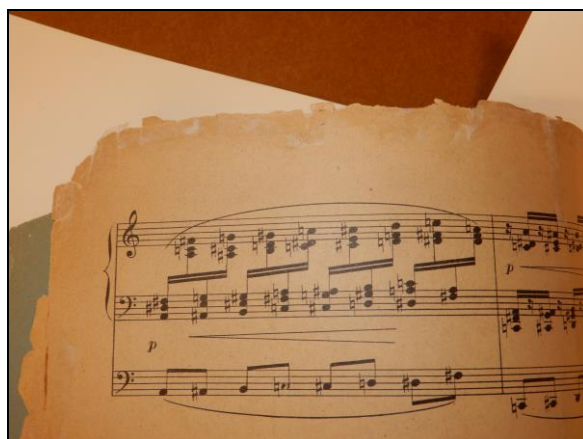
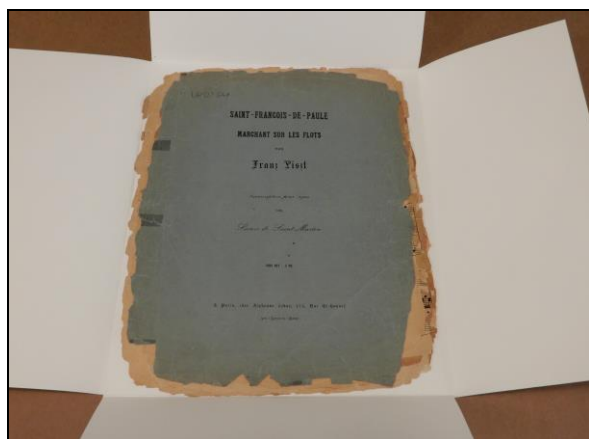
A savtalanítás hatékonyságának ellenőrzésére mértük a savtalanítás előtt és kezelés után a dokumentumok felületi pH-ját. Az eredmények alapján a Bookkeeperrel történő savtalanítás hatékony volt, a dokumentumok élettartalmát jelentős mértékben tudtuk megnövelni.

Kezelés előtt, után felületi pH	3,4 savas 2025. augusztus 13.	8,2 lúgos 2025. szeptember 25.
Kezelés előtt, után felületi pH	3,6 savas 2025. augusztus 13.	8, 3 lúgos 2025. szeptember 25.
Kezelés előtt, után felületi pH	3,7 savas 2025.augusztus 13.	8, 5 lúgos 2025. szeptember 25.
Kezelés előtt, után felületi pH	3, 8 savas 2025. augusztus 13.	8, 6 lúgos 2025. szeptember 25.
Kezelés előtt, után felületi pH	3, 4 savas 2025.augusztus 13.	8, 2 lúgos 2025. szeptember 25.

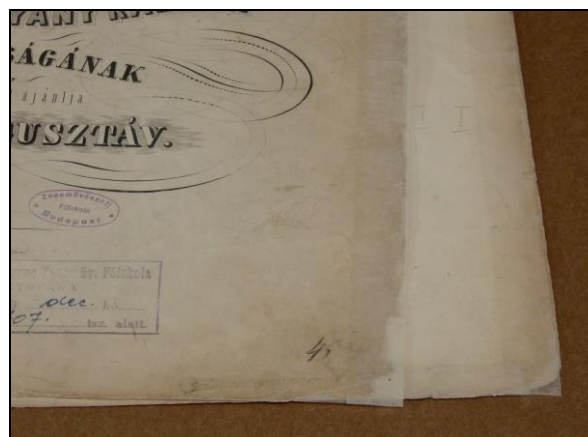
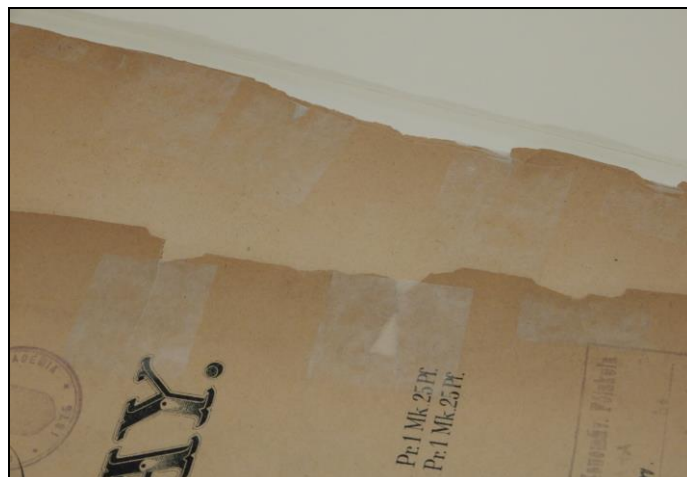
- ideiglenes rögzítések:

A digitalizálással járó mozgatás megkönnyítése érdekében a lapok szakadásait japán fátyolpapírral, illetve Neschen Filmoplast R fólia felhasználásával rögzítettük.

- savmentes palliumok készítése

A kezeléshez felhasznált idő összesen: 100 munkaóra

Budapest, 2025. november 12.

Majal Csi-Edit
Hajdu Zsófia Edit
okleveles restaurátor művész